

Znanost stvorena prirodom ili budućnost bez opasnih ostataka

Автор(и): д-р Евгения Велинова, Суммит Агро

Дата: 17.03.2021 Брой: 3/2021

Proizvodnja čistog, zdravog i visokokvalitetnog voća i povrća postaje sve relevantnija. Nije slučajno da na europskoj razini sve više raste važnost pitanja ostataka u proizvodima od raznih pesticida i gnojiva te njihovog štetnog utjecaja na ljude i okoliš. Ograničenja u uporabi postojećih sintetičkih proizvoda se povećavaju, što povećava rizik od razvoja rezistencije štetnika na njih. Istodobno, broj odobrenih sigurnih proizvoda je ograničen, unatoč rastućem interesu za pesticide biljnog podrijetla.

Biljni ekstrakti za suzbijanje štetnika u usjevima koriste se od davnina. Tvari koje sintetiziraju više biljke, a koje su toksične za štetnike, često se primjenjuju u obliku biljnih infuzija i dekokata za pripremu vrtnih prskalica. Zbog svoje manje stabilnosti u okolišu, ovi proizvodi su istisnuti svojim sintetičkim analogima. Posljednjih desetljeća

industrija marljivo radi na poboljšanju stabilnosti, skladištenja i djelotvornosti proizvoda koji sadrže ekstrakte biljnog podrijetla. Na sreću, novostvorene formulacije mogu se uspješno natjecati s drugim proizvodima i implementirati u tehnologije intenzivne biljne proizvodnje. To uključuje proizvode koji sadrže:

Ekstrakt koprive (*Urtica dioica* i *Urtica urens*) – s nutritivnim, insekticidnim, akaricidnim, baktericidnim i fungicidnim djelovanjem. Smanjuje simptome kloroze uzrokovane nedostatkom željeza i podržava rast i razvoj biljaka. Može se koristiti preventivno za uranjanje reznica ili za zalijevanje nakon sadnje – s nutritivnim i zaštitnim učinkom. Jedini industrijski formulirani proizvod na tržištu prodaje se pod trgovačkim imenom Baziktec. Koristi se kao osnovna tvar u skladu s SANTE/11809/2016. Njegova uporaba je odobrena u jabukama, šljivama, breskvama, crnom ribizu, orasima, trešnjama, vinogradima, mahunarkama, krumpiru, salati, kupusu, ružama, uljanoj repici, rotkvici, krastavcima itd. Suzbija štetnike poput lisnih uši, pjeskara, moljaca, grinja, kao i bolesti poput plamenjače, pepelnice, sive plijesni, lisnih pjegavosti itd. Baziktec je biorazgradivi organski proizvod, što isključuje prisutnost ostataka u proizvodu. Doza varira od 100 do 300 ml na 100 l vode. Zbog svog kontaktnog djelovanja, iznimno je važno postići maksimalnu pokrivenost biljne mase prilikom tretiranja usjeva.

Ekstrakt citrusa – predstavlja kompleks prirodnih organskih komponenti kao što su askorbinska kiselina, limunska kiselina, bioflavonoidi i fitoaleksini/furanokumarini te vitamini. Razlikuje se od narančinog ulja po aktivnosti formuliranih proizvoda (koncentrata seruma) i po svom prodornom učinku u usjevu. Pruža izvrsnu kontrolu raznih vrsta bolesti kao što su *Botrytis* sp., *Fusarium* sp., *Pythium* sp., *Alternaria* sp., *Erwinia* sp., *Xanthomonas* sp. Ima izravan fungicidni i baktericidni učinak, bez ostataka i bez karantenskog razdoblja.

Ekstrakt neima – fitoinsekticid koji djeluje na insekte izravnim kontaktom i gutanjem. Njegovo sistemsko djelovanje posljedica je sadržaja azadirachtina A u različitim formulacijama. Prilikom folijarne primjene prodire u listove i kreće se unutar biljke, a kada se primjenjuje kroz sustave za navodnjavanje kap po kap, apsorbira se korijenjem i kreće se u nadzemne dijelove. Na tržištu postoje brojni proizvodi s različitim sadržajima aktivne tvari, od kojih je najkoncentriraniji Oikos.

Ekstrakt piretrina – fitoinsekticid iz skupine piretroida. Djeluje uglavnom kontaktno i karakterizira ga brz početni učinak protiv velikog broja štetnika na usjevima. Dokazana formulacija je Chrisant EC.

Ekstrakt morskih algi – ovi proizvodi potiču prirodnu stimulaciju biljaka. Poboljšavaju metaboličke procese i vodni bilans, stimuliraju prirodnu obranu biljaka od nepovoljnih čimbenika i neizravno utječu na prodor bolesti kroz staničnu stijenku usjeva. Shigeki sadrži visok postotak ekstrakta morskih algi, bogat vitaminima, fitohormonima i aminokiselinama. Sadrži makro- i mikroelemente u omjeru potrebnom za pripremu usjeva za kritične faze njegova razvoja.

